

ශිෂා (shisha) දුම්කොළ සංශෝධන

ව්‍යාපාර වෙත කරුණු පත්‍රිකාවක්

ව්‍යාපාර සඳහා වන මෙම කරුණු පත්‍රිකාව ශිෂා දුම්කොළ අලෙවිය, ප්‍රචාරණය සහ පාවිච්චිය හා සම්බන්ධ විකටෝරියානු දුම්කොළ පාලන නීති වල සාරාංශයකි.

සංශෝධන

1987 දුම්කොළ පනත (*Tobacco Act 1987*) (දුම්කොළ පනත) යටතේ 2017 අගෝස්තු 1 වන දින සිට ඕනෑම ප්‍රමාණයක් දුම්කොළ අඩංගු ශිෂා දුම්කොළ අලෙවිය, ප්‍රචාරණය සහ පාවිච්චිය, සිගරට් සහ සුරැට්ටු වැනි අනෙකුත් දුම්කොළ නිෂ්පාදිත හා සමාන ලෙස සලකනු ලැබේ .

මේ වෙනස්වීම් අනුව ශිෂා දුම්කොළ:

- දුම් පානය තහනම් ස්ථාන වල පාවිච්චි කිරීම තහනම් වේ
- වයස අවුරුදු 18 ට අඩු අයකුට විකිණීම තහනම් වේ
- අලෙවි කරන ස්ථානයේ ප්‍රදර්ශනය කිරීම හෝ ප්‍රචාරණය කිරීම තහනම් වේ
- වාහනයක් වැනි තාවකාලික ස්ථානයකින් විකිණීම තහනම් වේ
- ශිෂා හෝ උක්පැණි මණ්ඩ දුම්කොළ නිෂ්පාදිත අලෙවිය ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිණිස දීම හෝ නොමලයේ දීමට පිළිගැන්වීම තහනම් වේ.

මේ වෙනස්වීම් මධ්‍යම ආණ්ඩුවේ දුම්කොළ සරල ඇසුරුම් නීති සමගද පෙළ ගැසේ. එම නීති අනුව ශිෂා දුම්කොළ නිෂ්පාදිත, චිත්‍රක සෞඛ්‍ය අවවාද රූප සහිත අභිචාරය සරල ඇසුරුම් වල ඇසිරිය යුතු වේ.

දුම්කොළ අඩංගු නැති, පලතුරු හෝ ශාකමය නිෂ්පාදිත වලට මේ නීති ආදාල නොවේ.

නීතියට අනුකූල වීම

ශිෂා දුම්කොළ පානය තහනම් ස්ථාන

දුම්කොළ පනත යටතේ දුම් පානය තහනම් සෑම ස්ථානයකම ශිෂා දුම්කොළ පානය තහනම්ය. කැපේ අවන්හල්, විවේකාගාර සහ බලපත්‍ර සහිත පරිශ්‍ර වැනි ආවෘත සේවාස්ථාන මීට ඇතුළත් වේ.

2017 අගෝස්තු 1 වන දින සිට දුම් පානය තහනම පහත ස්ථාන වලටද බලපානු ලැබේ:

- ඵලිමහන් ආහාර අනුභව කරන ස්ථාන
- ඵලිමහන් ආහාර අනුභව කරන ස්ථාන වලට මීටර් 4ක් ඇතුළත ඵහි යම් කොටසක් හෝ අයත් වෙන පානය කරන ස්ථාන (අවම වශයෙන් මීටර් 2.1 ක උස තාප්පයකින් එම ස්ථානය වෙන් කර තැන්පත්වීම)

අලුත් නීතියට අනුකූල වීම පිණිස ශිෂා කැපේ සහ විවේකාගාර වැනි ව්‍යාපාර තම ක්‍රියාත්මක සහ මෙහෙයුම් වල වෙනස්කම් ඇතිකළ යුතුය.

මෙම නීති නිමවා ඇත්තේ ප්‍රජා සෞඛ්‍යය සහ සුබසාධනය වැඩිදියුණු කිරීමට සහ ආරක්‍ෂා කිරීමටය. සේවාස්ථාන වල සේවකයන් සහ පාරිභෝගිකයන් ආරක්‍ෂා කරන දුම් බීමේ නීති මෙමගින් දීර්ග කෙරේ.

දුම් පානය තහනම් නැති, තම ස්ථානයට බැඳුණ ඵලිමහන් අවකාශයන් මේ සඳහා සලකා බැලීමට මේ නීතිය බලපාන ව්‍යාපාර වලට ප්‍රඵවන. අඩිපාර අවකාශයන් ශිෂා දුම්කොළ පානය සඳහා පාවිච්චි කිරීමට අපරම ලබාගැනීම ගැන ව්‍යාපාර විසින් තම ප්‍රදේශයේ කවුන්සලය සමග කතා කළ යුතුය.

ශිෂා දුම්කොළ අලෙවි කිරීම

කළමනාකරුවන් සහ සේවකයන් කෙනෙකුට ශිෂා දුම්කොළ විකිණීමට පෙර එම ප්‍රදේශයේ අවුරුදු 18ට වැඩි කෙනෙක් බව සහතික කරගත යුතුය. බොහෝ විට පිළිගත හැකි හැඳුනුමක් ඉල්ලීම අවශ්‍ය වනු ඇත.

සේවකයන් විසින් නීතියට අනුකූලව ශිෂා දුම්කොළ අලෙවි කරනු ලැබීමේ වගකීම කළමනාකරුවන් සතුවය. සේවකයන්ව සෑම මාස හයකට වරක් ප්‍රශ්න කර, ඔවුන් ප්‍රශ්නව ලද බව ස්ඵර කරන ලිඛිත ප්‍රකාශනයක් සේවකයන්ගෙන් ලබාගැනීම මගින් කළමනාකරුවන්ට දඩ ලැබීම වළක්වා ගත හැකිය. ප්‍රශ්නවලට මේ දේ ඇතුළත් විය යුතුය:

- සේවකයන් විසින් 18ට අඩු අයට ශිෂා දුම්කොළ අලෙවි නොකළ යුතුය
- 18ට අඩු වීමට ඉඩඇති කෙනෙකුට ශිෂා දුම්කොළ විකිණීමට පෙර සේවකයන් විසින් හැඳුනුම් ඉල්ලා පරීක්‍ෂාකර බැලිය යුතුය
- 18ට අඩු කෙනෙකුට සේවකයන් විසින් ශිෂා දුම්කොළ විකිනුවහොත් ඔවුන් දඩයක් ලැබිය හැකි වරදක් කර ඇත.

ශිෂා ප්‍රදර්ශනය කිරීම සහ ප්‍රචාරණය කිරීම

විකිණීමට ඇති ශිෂා දුම්කොළ සහ ඊට සම්බන්ධ සියලු ප්‍රචාරණයන් සාප්පුවේ ඇතුළත හෝ පිටත කිසිම තැනක දෘෂ්‍යමාන නොවිය යුතුය.

අනෙකුත් දුම්කොළ නිෂ්පාදිත හා සමානව ශිෂා දුම්කොළ අල්මාරියක හෝ කවුන්ටරය පිටුපස තැබීමට හැකිය.

වෙනස් කිරීම් වලට හේතු

2006 වසරේ සිට විකටෝරියාවේ ආවෘත සේවාස්ථාන ඇතුළත දුම් පානය තහනම් විය. දුම්කොළ ප්‍රධාන සංරචකය වන ශිෂා දුම්කොළ වලටද මෙම තහනම බලපායි.

මැනදී කළ වෙනස්කම් මගින් දුම්කොළ ඕනෑම ප්‍රමාණයක් අඩංගු ශිෂා සඳහා, ශිෂා දුම්කොළ නීති දීර්ග කරයි. මෙසේ කරනුයේ ප්‍රජා සෞඛ්‍යය ආරක්‍ෂා කිරීමටත් දුම්කොළ ආශ්‍රිත අසනීප සහ රෝග අවම කිරීමත් පිණිසය.

අලුත් නීති වල අරමුණු:

- අන් කෙනෙකුගේ ශිෂ්‍ය දුම්කොළ දුමට විවෘත (second-hand smoke) වීමෙන් ඇතිවන හානිකර ප්‍රතිඵල වලින් ශිෂ්‍ය කැරැල්ල, විවේකාගාර වැනි ආවෘත සේවකථාන වල සේවකයන් සහ පාරිභෝගිකයන් ආරක්‍ෂා කිරීම
- වයස අවුරුදු 18 ට අඩු අය ශිෂ්‍ය දුම්කොළ මිලදී ගැනීම සහ ලබා ගැනීම වැළැක්වීම
- මේ ආකාරයේ දුම් පානයට ආකර්ෂණය විය හැකි ළමුන් සහ තරුණයින් ශිෂ්‍ය දුම්කොළ පානය පටන් ගැනීම වැළැක්වීම
- දුම් පානය අනගැරීමට උත්සාහ කරන අයට හෝ ලගදී දුම් පානය අත්හල අයට උදව් වීම
- අනෙකුත් දුම්කොළ නිෂ්පාදිත පානය කර ඇති ආකාර සමග සංගතභාවය ඇතිකිරීම .

සෞඛ්‍ය අවදානම්

ශිෂ්‍ය දුම්කොළ පානය සහ එම දුමට විවෘත වීමෙහි හානිකර සෞඛ්‍ය අවදානම් ඇති බවට ප්‍රබල සාක්ෂි ඇත. ශිෂ්‍ය දුම්කොළ පාවිච්චි කරන්නන් සහ අන් අයගේ ශිෂ්‍ය දුම්කොළ දුමට විවෘත වුවත්, පෙනහලු පිලිකා, ශ්වසන රෝග, ගර්භණී අවධියේ අඩු උපත් බර ඇතුලු, සිගරට් බීම හේතුවෙන් හටගන්නා නොයෙකුත් රෝග හටගැනීමේ අවදානමට ලක් වේ.

සිගරට් බීම වෙනුවට ශිෂ්‍ය දුම්කොළ පානය නිරූපණය වන විකල්පයක් යන පොදු වැරදි වැටහීමක් තිබේ. මෙය අසත්‍යය. සිගරට් බීම හා සසඳන විට ශිෂ්‍ය දුම්කොළ පානය කරන්නන් එ හා සමාන හෝ ඊට ඉහල මට්ටමක හානිකර රසායන ද්‍රව්‍ය වලට විවෘත වේ.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට අනුව, එක ශිෂ්‍ය දුම් බීමේ වාරයකදී, සිගරට් 100ක බීමෙන් ආක්‍රාණය කරන දුම් ප්‍රමාණයට සමාන දුම් ප්‍රමාණයක් ආක්‍රාණය කරනු ලැබේ.¹

දඬුවම්

මීට දඬුවම් සිගරට් සහ සුරැට්ටු වැනි අනෙකුත් දුම්කොළ නිෂ්පාදිත වලට ඇති දඬුවම් හා සමාන වේ. උදාහරණයක් ලෙස, ඔබේ ව්‍යාපාරයේ ආවෘත සේවකථාන සේ හෝ ඵලිමහන් ආහාර අනුභව ස්ථාන වැනි දුම් පානය කිරීම තහනම් ස්ථානයක ශිෂ්‍ය දුම් පානය කිරීමට ඔබ ඉඩ දුන්නොත්, ඔබට 2017-18 දී \$317 කට සමාන, දඬුවම් එකක දෙකක දඩයක් ලැබීමට හැකිය.²

වැඩිදුර තොරතුරු

වැඩිදුර තොරතුරු සඳහා:

- 1300 136 775 අංකය ඔස්සේ Tobacco Information Line අමතන්න

- [tobacco reforms website](http://www.health.vic.gov.au/tobaccoreforms) <www.health.vic.gov.au/tobaccoreforms> වෙබ් පිටිසෙන්න

2001 අගෝස්තු 1 වන දින සිට ඇති නීතියේ නිශ්චිත පද යෝජනා බැඳීමට එක්වෙමින් රජයේ [legislation website](http://www.legislation.vic.gov.au) <www.legislation.vic.gov.au> බේ අඩවියට පිවිස **Tobacco Act 1987** පිරික්සන්න.

මෙම ප්‍රකාශනය වෙනත් ආකෘතියක ලබාගැනීමට 1300 136 775 අංකය ඔස්සේ Tobacco Information Line අමතන්න. අවශ්‍ය නම් 13 36 77 හරහා National Relay Service අමතන්න. නැතහොත් ඊමේල් මගින් tobaccopolicy@health.vic.gov.au අමතන්න.

එක්වෙමින් රජය මගින් අනුමත කර ප්‍රකාශ කරන ලදී.
 Victorian Government, 1 Treasury Place, Melbourne.

© State of Victoria, May 2017.

විකල්පය: මෙම කරුණු පත්‍රිකාවේ අඩංගු උපදෙස් සාමාන්‍ය මගපෙන්වීම සඳහා පමණක් බව කරුණාවෙන් සලකන්න. මෙම කරුණු පත්‍රිකාවේ අඩංගු උපදෙස් භාවිතය නිසා ඇතිවූ කිසිදු අලාභයක් හෝ හානියක් ගැන Department of Health and Human Services වගකීමක් භාර නොගනී. මෙම කරුණු පත්‍රිකාවේ අඩංගු කිසිවක් නිසි නීති උපදෙස් සඳහා ආදේශයක් නොවේ.

ISBN: 978-0-7311-7161-3

ලබා ගත හැකි අඩවිය
www.health.vic.gov.au/tobaccoreforms

¹ World Health Organization 2005, *Waterpipe tobacco smoking: health effects, research needs and recommended actions by regulators*, World Health Organization, Geneva

² දඬුවම් එකක වසරක් පාසා දැරිය හැකි කෙරේ. 2017-18 දී එක දඬුවම් එකකයක් \$158.57ක.